

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje doc. dr. sc. Željka Jovanovića, u vezi s novim studijskim programima na medicinskim fakultetima
- odgovor Vlade

Zastupnik u Hrvatskome saboru, doc. dr. sc. Željko Jovanović, postavio je, sukladno sa člankom 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), zastupničko pitanje u vezi s novim studijskim programima na medicinskim fakultetima.

Na navedeno zastupničko pitanje, Vlada Republike Hrvatske daje sljedeći odgovor:

Zakon o djelatnostima u zdravstvu (Narodne novine, broj 87/09, u daljnjem tekstu: Zakon) regulira profesiju zdravstveno-laboratorijskog tehničara, inženjera medicinsko-laboratorijske dijagnostike te stručnog prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike, koje profesije su u Popisu reguliranih profesija. Zakonom je uređena profesija medicinsko-laboratorijske dijagnostike, propisan je standard obrazovanja i način obavljanja predmetne profesije, a Pravilnikom o pripravničkom stažu zdravstvenih radnika (Narodne novine, br. 2/11, 14/13, 126/14 i 135/15), propisan je pripravnički staž i stručni ispit za navedene profesije. Pravilnik o mjerilima za primanje zdravstvenih radnika na pripravnički staž u članku 14. propisuje da pripravnički staž zdravstveni radnici mogu obavljati na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme, ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa uz mogućnost korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja i ugovora o volontiranju sukladno posebnim propisima.

Člancima 58. i 59. Zakona propisane su dvije temeljne obrazovne razine u medicinsko-laboratorijskoj djelatnosti i to srednje strukovno obrazovanje i stručni preddiplomski studij. Člankom 56. Zakona propisano je da stručni prvostupnici medicinsko-laboratorijske dijagnostike svoju djelatnost provode u timu, čiji je nositelj odgovarajući specijalist medicine ili medicinske biokemije, odnosno osoba sa završenim diplomskim sveučilišnim studijem medicinske biokemije na svim razinama zdravstvene zaštite, a što je na isti način propisano i odredbama članka 27. stavka 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne

novine, br. 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 35/12 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 70/12, 82/13, 22/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 70/16).

Voditelj medicinsko-biokemijskog laboratorija je magistar medicinske biokemije s najmanje tri godine iskustva, što je propisano člankom 7. Zakona o medicinsko biokemijskoj djelatnosti (Narodne novine, br. 121/03 i 117/08). Studij medicinske biokemije provodi se samo kao integrirani preddiplomski i diplomski studij u trajanju 5 godina.

Člancima 22., 24., 25. i 26. Pravilnika o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika, medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (Narodne novine, br. 61/11, 128/12, 124/15 i 71/16) propisani su uvjeti u pogledu radnika u laboratoriju, i to radnici u medicinsko-biokemijskom laboratoriju - magistar medicinske biokemije i s njim u timu zdravstveno laboratorijski tehničar, radnici u specijalističkom laboratoriju medicinske biokemije, kliničke mikrobiologije, citologije te patologije – specijalist medicinske biokemije odnosno odgovarajući specijalist doktor medicine i s njim u timu prvostupnik medicinsko laboratorijske dijagnostike.

Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi mjere aktivne politike zapošljavanja sukladno članku 35. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 16/17) te sukladno Zakonu o poticanju zapošljavanja (Narodne novine, br. 57/12, 120/12 i 16/17). Mjera stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa namijenjena je nezaposlenim osobama prema točno propisanim uvjetima godina starosti, boravka u evidenciji nezaposlenih te ostalim propisanim uvjetima vezanim uz radni staž i stupanj obrazovanja. Hrvatski zavod za zapošljavanje se pri odobravanju ove mjere vodi programima, odnosno uvjetima obavljanja pripravničkog staža u nekom zanimanju. Definiranje uvjeta pripravničkog staža za navedena zanimanja u nadležnosti je Ministarstva zdravstva, a odobrenje studijskih programa u nadležnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Slijedom navedenoga, osobe koje su stekle kvalifikaciju inženjera medicinsko-laboratorijske dijagnostike, laboratorijskog tehničara ili prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike imaju odgovarajuću kvalifikaciju za obavljanje pripravničkog staža zdravstvenog radnika. Međutim, sveučilišta izvode i sveučilišne studijske programe kojima se stječe kvalifikacija magistra medicinsko-laboratorijske dijagnostike koja ne odgovara propisima u zdravstvu te osobe s tom kvalifikacijom ne mogu pristupiti obavljanju pripravničkog staža.

Sukladno važećem zakonodavnom okviru, donošenje sveučilišnih studijskih programa u nadležnosti je sveučilišta, sukladno autonomiji sveučilišta zajamčenoj člankom 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske i 60/15 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), koji propisuje da se visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj temelji na autonomiji sveučilišta koja, među ostalim, obuhvaća utvrđivanje obrazovnih, zdravstvenih i umjetničkih programa. Ministarstvo znanosti i obrazovanja ima zakonsku mogućnost i obvezu izdati mišljenje o usklađenosti studijskog programa sa Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (Narodne novine, broj 82/15) samo u slučaju studijskih programa kojima se stječu kvalifikacije za koje je propisano automatsko priznavanje. Za sve ostale studijske programe kojima se stječu kvalifikacije koje se nalaze na popisu reguliranih profesija, Ministarstvo znanosti i

obrazovanja nema temelj izdavati ili tražiti mišljenja nadležnih tijela o procjeni usklađenosti studijskih programa s uvjetima za pristup reguliranoj profesiji nego se ti studijski programi izvode temeljem odluke senata sveučilišta u skladu s propisanom autonomijom sveučilišta.

Slijedom navedenoga, evidentno je da su se predmetni studijski programi donijeli bez prethodne provjere potreba i propisa u zdravstvu i unatoč činjenici da magistar medicinsko-laboratorijske dijagnostike nije profesija regulirana Zakonom o djelatnostima u zdravstvu. Navedeni stručnjaci nisu prepoznati na radnim mjestima u zdravstvenim ustanovama jer su sveučilišta otvorila studije bez prethodne koordinacije s regulacijskim tijelom za profesije u zdravstvu.

Valja istaći da su u vezi pokretanja ovog studija, studenti medicinske biokemije uputili Ministarstvu zdravlja predstavku u kojoj navode postojanje značajnih razlika studija medicinsko-laboratorijske dijagnostike u odnosu na studij medicinske biokemije, počevši od prijemnog ispita, razlike u satnici predmeta, studiranja uz rad te uvjeta nastavnika na fakultetu, sve navedeno u usporednoj tablici prema podacima s mrežnih stranica fakulteta. Razlika između stručnih i sveučilišnih studija je evidentna, o čemu je donio Odluku i Ustavni sud Republike Hrvatske, broja: U-I-351/2016 (Narodne novine, broj 41/16). Slijedom navedenog, naprijed navedene dvije obrazovne razine propisane Zakonom o djelatnostima u zdravstvu usklađene su s profesijama koje rade u laboratorijima u Europskoj uniji.

Nadalje, Medicinski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku uveo je preddiplomski studij dentalne higijene, a predmetna profesija nije regulirana u Republici Hrvatskoj. Stomatološki tim čini doktor dentalne medicine, dentalni tehničar i dentalni asistent. Upisne kvote na studiju dentalne medicine su visoke u odnosu na potrebe tržišta rada (prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz travnja 2017. godine, bilo je nezaposlenih 97 doktora dentalne medicine). Ako uzmemo u obzir stopu nezaposlenosti doktora dentalne medicine, upitno je da li postoji potreba za dentalnim higijeničarima na tržištu rada u Republici Hrvatskoj. Naime, ova profesija je regulirana u Švicarskoj i radi visoke cijene rada doktora dentalne medicine, dentalni higijeničar obavlja poslove čišćenja kamenca, pripremu pacijenta za operaciju i dokumentacije, uzima otiske i vodi brigu o sterilizaciji i higijeni. Slijedom navedenog, u Republici Hrvatskoj u privatnim ordinacijama i zdravstvenim ustanovama upitna je potreba postojanja tima od čak tri stručnjaka: doktor dentalne medicine, dentalni asistent i dentalni higijeničar, a što bi moglo prouzročiti i poskupljenje usluga za pacijente, dok je ova profesija u Švicarskoj uvedena kao pojeftinjenje smanjenjem broja doktora dentalne medicine.

Nadalje, ističemo da se nutricionisti zapošljavaju u zdravstvenim ustanovama, a prehranom pacijenata bave se doktori medicine specijalisti gastroenterologije, endokrinologije i dijabetologije i pedijatrije - uži specijalisti pedijatrijskih bolesti metabolizma, koji pacijentima daju preporuke i smjernice u prehrani, prema kojima nutricionist sastavlja jelovnik te vodi savjetovalište pacijenata o prehrani.

Zaključno, iz pojedinih slučajeva razvidno je da je potrebno izmijeniti propise u području visokog obrazovanja tako da se osigura kvaliteta i relevantnost studijskih programa u odnosu na potrebe tržišta rada što je posebice značajno u reguliranim profesijama.

Kako bi se čim prije spriječila mogućnost donošenja studijskih programa za koje ne postoji stvarna potreba tržišta rada i društva, posebice u područjima u kojima je pristup profesijama reguliran propisima te uzimajući u obzir potrebu za unapređenjem sustava osiguravanja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja

pristupilo je izradi novoga Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju kojim planira utvrditi primjenu metodologije Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO) u osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju. Novim Zakonom predlaže se uspostaviti sustav u kojem se u postupcima donošenja studijskih programa u reguliranim profesijama propisuje obvezno pribavljanje mišljenja regulacijskog tijela o potrebi pokretanja studijskih programa, prije njihova donošenja, odnosno mišljenje Ministarstva zdravstva za studijske programe u području zdravstvene djelatnosti, kako bi se obrazovali stručnjaci koji se mogu zaposliti u zdravstvenoj djelatnosti u skladu sa stvarno utvrđenim potrebama te kako bi se stvorio učinkovit i održiv sustav zdravstva u Republici Hrvatskoj.

Vlada Republike Hrvatske smatra da će ovakav pristup u odobravanju studijskih programa spriječiti donošenje studijskih programa koji nemaju opravdanja u potrebama tržišta rada i društva u cjelini.

Eventualna potrebna dodatna obrazloženja u vezi s pitanjem zastupnika dat će prof. dr. sc. Blaženka Divjak, ministrica znanosti i obrazovanja.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/17-18/274

URBROJ: 65-17-02

Zagreb, 26. listopada 2017.

60 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Priljeno: 27-10-2017		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
021-12/17-01/258	VJEŠ	
Uredžbeni broj:	Pril.	Vrij.
65-17-01	2	-

26

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

U prilogu dostavljam zastupničko pitanje doc. dr. sc. Željka Jovanovića, zastupnika u Hrvatskom saboru, postavljeno sukladno članku 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora.

Molim odgovorite na postavljeno zastupničko pitanje, sukladno odredbi članka 142. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u roku od 30 dana od dana kada je pitanje dostavljeno.

Na znanje:

- Vladi Republike Hrvatske

HRVATSKI SABOR

Željko Jovanović, zastupnik

Primljeno: 25-10-2017		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed	
021-12/17-18/274	65	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.
6531-17-01	1	-

Zagreb, 25. listopada 2017.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje

Poštovani gospodine Jandroković,

Molimo Vas da temeljem čl. 140 Poslovnika Hrvatskog sabora proslijedite moje zastupničko pitanje predsjedniku Vlade RH, gospodinu Andreju Plenkoviću, koje se nalazi u prilogu ovoga dopisa.

S poštovanjem,

Dr. sc. Željko Jovanović
zastupnik u Hrvatskom saboru

HRVATSKI SABOR

Željko Jovanović, zastupnik

Zagreb, 25. listopada 2017.

PREDSJEDNIK VLADE RH

ANDREJ PLENKOVIĆ

Predmet: Zastupničko pitanje

Poštovani gospodine predsjedniče Vlade RH, gospodine Plenković ,

Molim Vas da nam odgovorite na pitanje, koje je u svojoj važnosti i opsegu vezano uz Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, te Ministarstva rada:

Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku , Fakultetu zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci i Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu, te Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu postoje studijski programi medicinsko -laboratorijske dijagnostike organizirani kao preddiplomski stručni studij , preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji.

Veći broj diplomiranih studenata sveučilišnog diplomskog studija medicinsko- laboratorijske dijagnostike (magistri medicinsko laboratorijske dijagnostike), ali i prvostupnika medicinsko- laboratorijske dijagnostike ne uspijeva zaokružiti svoje obrazovanje i steći mogućnost zapošljavanja u zdravstvenim ustanovama jer im se uskraćuje mogućnost odrađivanja pripravničkog staža ili stručnog osposobljavanja, koji su preduvjet za zasnivanje radnog odnosa.

Obzirom da na našim visoko školskim ustanovama postoje i neki novi studijski programi, poput kliničkog nutricionizma ili dentalne higijene, kao preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji što će Vlada RH poduzeti da se hitno usklade zakoni i pravilnici u nadležnim ministarstvima koji će omogućiti da svi prvostupnici i magistri struke ostvare pravo na rad nakon što je država uložila značajne svote novaca u njihovo obrazovanje?

S poštovanjem,

Dr. sc. Željko Jovanović
zastupnik u Hrvatskom saboru